

Fråga 1

Popbox

Popbox är en prenumerationsbox där du får hem alkoholfria drycker! Bakom Popbox står UNF.

- A** Vilka två företag har de största prenumerationsboxarna i Sverige?
- B** I en av boxarna fick prenumeranterna testa på Kombucha. Kombucha består bland annat av en svamp. Vad kallas svampen?
- C** Nämn två drycker som var med i Popbox utförsäljningsbox?

Svar fråga 1:

A _____

B _____

C _____

Fråga 2

EU-val

EU är både nära och långt bort och politiken som beslutas i Bryssel påverkar allas vår vardag oavsett om vi tänker på det eller inte. EU är viktigt inte minst ur alkoholpolitisk synpunkt. Var femte år väljer vi ledamöter till Europaparlamentet varav 21 personer är från Sverige. 2024 är det återigen dags för EU-val.

A Hur många ledamöter väljs till Europaparlamentet?

B En person, en röst är en viktig grundprincip i demokratiska val men hur kommer det sig att den regeln inte alltid tillämpas i valet till Europaparlamentet?

C Följande personer är relativt kända i EU-sammanhang men kanske mer okända för den breda allmänheten. Vilka är personerna på bilderna, från vilket land kommer de och vilken funktion har de idag kopplat till EU?

Svar fråga 2:

A _____

B _____

C _____

Fråga 3

IOGT i Norge

Om fire år fyller IOGT i Norge 150 år. Da kommer vi til å ha en stor feiring, som dere i Sverige også blir invitert til. Vi har også startet opp med en prosess for å fornye organisasjonen, slik at vi kan stå enda sterkere de neste 150 årene.

A Hva heter byen som IOGT i Norge sin grunnlegger kom fra? Om han hadde blitt i byen hadde han nok ikke blitt IOGT i Norge sin grunnlegger, men kanskje han hadde truffet Vidar.

B Da IOGT kom til Norge var IOGT Internasjonalt fortsatt delt i to grener. Grenene hadde navn etter de to personene som ledet de to organisasjonene. **Hvilken av grenene kom først til Norge?**

C IOGT-NTO har UNF som sin ungdomsorganisasjon. IOGT i Norge sin ungdomsorganisasjon ble stiftet flere år etter IOGT. **Hva het den, og i hvilken by ble den stiftet?**

D IOGT Norge og IOGT-NTO har gjennom årene hatt stor glede av å samarbeide med hverandre. Både ved at vi har kunnet møtes på kongresser og andre samlinger, og at vi har brukt hverandres kampanjer. På bildet er det IOGTs generalsekretær, Hanne Cecilie Widnes, som har fått på «Er du enig»-skjorten på vår grunnlegger. Denne kampanjen kjører vi på samme måte som dere i Sverige

Hva var navnet på det norske forebyggingsprogrammet som IOGT-NTO drev fra 2002? (Vi vil ha det svenske navnet.)

Svar fråga 3:

A _____

B _____

C _____

D _____

Fråga 4

Satsschemat

Det numer klassiska satsschemat som vi känner igen från grammatiklektionerna lanserades 1946 av den danska språkvetaren Paul Diderichsen. Enligt schemat kan satsen delas in i tre fält – initialfält, mittfält och slutfält – och inom dessa finns platser för olika satsled. Varje ruta i satsschemat har plats för varsitt satsled, och ett satsled består typiskt av (minst) en fras eller bisats. Eftersom alla satsled inte är obligatoriska behöver alla rutor inte fyllas, men det måste i regel finnas ett finit verb, och i huvudsatser är det oftast något satsled som ska flyttas till fundamentet. En sådan flytt markeras med en pil.

Det här är ett förenklat satsschema för svenska huvudsatser, med några exempelmeningar:

	Initialfält	Mittfält			Slutfält		
	Fundament	Finit verb	Subjekt	Satsadverbial	Infinit verb m.m.	Komplement m.m.	Innehållsadverbial
1.	IOGT-NTO:s frågetävling Pumpen	är	←	faktiskt		det roligaste som finns på denna jord	
2.	*Jag	älskar	←		att svara på	kluriga frågor	i goda vänners lag
3.	Imorgon	kommer	vi som har deltagit i Pumpen		att kunna se	resultatet	online ←
4.	*Man	får	←	väl	hoppas	det går bra för oss	särskilt med tanke på satsschemat

A I språkvetenskapliga sammanhang betyder stjärna framför ett nutida språkexempel att exemplet är ogrammatiskt eller felaktigt.

Men vad betyder en stjärna framför ett forntida språkexempel?

B Två av exempelmeningarna är markerade som felaktiga. Det är egentligen inget fel på meningarna i sig, men delar av dem har hamnat lite fel i satsschemat.

Vad ska rättas till i mening 2?

C Vad är fel i mening 4?

D Vilken grammatisk funktion kan man tillskriva den problematiska frasen/bisatsen i mening 4?

Svar fråga 4:

A _____

B _____

C _____

D _____

Fråga 5

Vem är det på bilderna?

På varje bild finns två personer som har någonting gemensamt. För att få poäng krävs namn på båda personerna samt en förklaring på vad dessa två personer har gemensamt?

Svar fråga 5:

A _____

B _____

C _____

D _____

Fråga 6

Stilsäkert

Vi lever nu i en värld där våld, skjutningar och bränder blivit allt vanligare. Det är lätt att tro att allt var bättre förr och kanske var det det, men det hände en hel del som skakade om människor på olika platser på jorden även då. Ett sådant exempel är när den lilla orten i Ångermanland blev platsen där fem människor i ett fredligt demonstrationståg, blev ihjälskjutna. Samma år som detta inträffade, skakades en stad i ett helt annat land av en stor jordbävning. Den inträffade i februari och tog 256 människors liv.

A Vad heter staden där jordbävningen inträffade?

Jordbävningen krävde inte bara många liv, den förstörde större delen av staden där de flesta hus rasade samman, men den skapade också ca 4000 ha mark som tidigare varit hav. Invånarna i staden bestämde sig för att bygga upp staden igen och gjorde det i en speciell stil.

B Vad kallas den stil som stora delar av staden byggdes upp i?

Numera är staden mycket stolt över alla fina byggnader som kännetecknar stadsbilden. Två gånger om året firas det lite extra med festival och festligheter. Festivalnamnet innehåller också namnet på stilen som staden är återuppbyggd i.

C När hålls nästa festival i den aktuella staden?

Svar fråga 6:

A _____

B _____

C _____

Fråga 7

Polen och polsk riksdag

Vårt södra grannland Polen har genom århundraden och årtusenden haft skiftande utseende och gränser – till och med tidvis upphört att existera som nation – men är idag en i våra ögon självklar del som självständigt land i Europa och EU. Landets skiftande öden genom historien har gett oss såväl uttryck som används än idag samt ett till stora delar unikt polskt sätt att se på sin egna historia, som ofta delas med andra länder.

- A** Mellan vilka år kan vi konstatera att Polen (oavsett skiftande gränsdragningar) upphörde att existera som nation?
- B** I den polska nationalsången nämns, förutom Polen, direkt och indirekt, även två andra länder. Vilka är det?
- C** Vilken princip, uttryckt på latin, i den polska ”riksdagen”, sejmen, har gett upphov till uttrycket ”polsk riksdag”, och var betyder uttrycket i praktiken?

Svar fråga 7:

A _____

B _____

C _____

Fråga 8

Sportfiskekunskap

Frågorna är skapade av Sveriges Sportfiske- och fiskevårdsförbund Sportfiskarna. Förbundet organiserar över 70.000 medlemmar och nära 45 lokalföreningar.

A Sportfiske är en av Sveriges största fritidssysselsättningar, kanske för att det är en hobby fylld med adrenalin och lugn på samma gång. Eller att det inte behövs mer än en lina och en krok för att bedriva den?

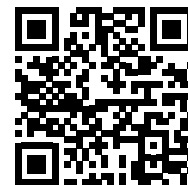
Varje år genomförs det undersökningar på hur många som utövar olika fritidsintressen, så frågan ni ska besvara är: hur många fiskade under 2022?

B En av Sveriges populäraste sportfiskar är den stora, arga och explosiva gäddan. Den finns i hela landet och kan växa sig riktigt stor. Den är glupsk, så många som fiskar har haft turen att bekanta sig med den. Men stora gäddor är en annan historia. De har tagit med sig erfarenheter från hela sitt liv och betar sig väldigt annorlunda än en liten. Därför är det väldigt få som har fångat en riktigt stor gädda. Ni känner säkert igen uttrycket "gammelgädda", den har bland annat fått det epitetet för att den kan bli 25-30 år gammal. Men också för att den är vis och svårflirtad när den blir gammal.

Det svenska sportfiskerekordet på gädda fångades på ett klassiskt bete, i en klassisk färgsättning. Vilka är dessa?

C Undervattensmiljön är något som det pratas alldeles för sällan om. Men ni ska veta att det finns så otroligt mycket liv under ytan. I den här frågan så ska ni få testa "Vem är jag?". Lyssna på inspelningarna på pumpen.iogt.se/sportfiske/ och svara på frågan.

Svar fråga 8:

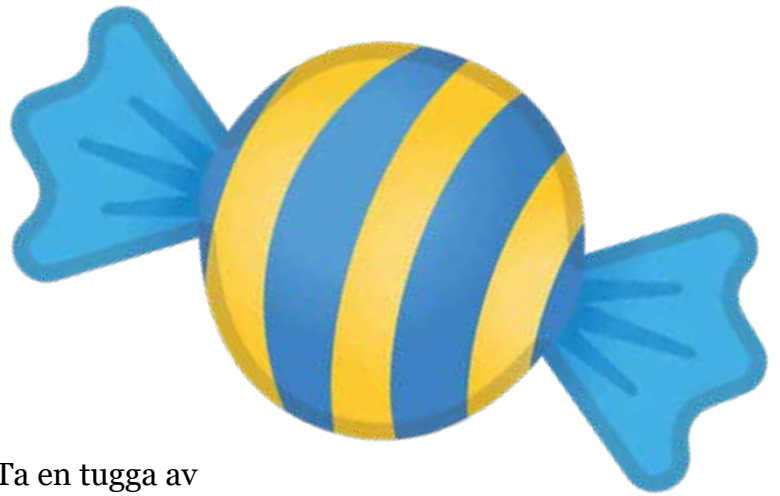
A _____

B _____

C _____

Fråga 9

Goda godisar

Inget kalas är komplett utan lite sött och gott! Ta en tugga av denna fråga om godis och se hur mycket du vet om dessa lockande smaker och delikatesser.

A En känd kola som finns i grädd-, choklad- och lakritssmak kommer från en liten ort utanför Jönköping.

Vad heter orten och vilken minister i svenska Regeringen kommer från samma ort?

B Skumma grisar till jul, Skumma höns till påsk, Skumma svampar, Skumma jordgubbar och Kryptoniter är godisar som tillverkas under ett och samma varumärke.

Vilket är varumärket och vad heter varumärkets veganmärkta godis som finns med olika smaker?

C Ett känt godisföretag heter Haribo och kommer från Tyskland.
Men vad kommer namnet Haribo ifrån?

Svar fråga 9:

A _____

B _____

C _____

Fråga 10

Kontaktannons

Sök efter nya eller gamla vänner, resesällskap eller kärleken. En kontaktannons är en annons som sätts in i avsikt att söka kontakt med andra människor. Ofta är det en partner som söks, men det kan lika väl vara en vän eller flera vänner. Och det kan vara en eller flera upphovspersoner bakom kontaktannonsen. En del är korta och koncisa, några är långa och de finns de som är skrivna som en liten vers.

Vilka namn eller pseudonymer har skrivit dessa kontaktannonser?

A

Ärade Damer. Verkmästare, 35 år (villaägare), söker på detta sätt bekantskap med hederlig o. god flicka (eller änka) ur arbetarklassen. Någon förmögenhet önskvärd. Svar förtroendefullt till 22 [redacted]

B

Min drottning? Du ska få smyckeskrin med halsband och ringar. Du ska få klänningar och pälsar när du vill. Du ska få känna att jag lycka dig bringar. Om du vill ha mig, ja då kysser vi till. Du ska bli drottning i jag dig bära för jag är så glad. Sen ska jag dra upp en låt på handklaveret och när ingen ser det ska du svara ja till [redacted]

C

En trevlig kille på 19 vårar som äter pizza och dricker cola. Favoritfärg är blå. Jag har en tröja med Ice Age 2. Nu vill jag hitta någon att dela mitt liv med. Du ska va glad och trevlig och fin med. Laga mina bläckfiskringar, stå backstage och heja på när jag rimmar. Jag gillar mysiga hemmakvällar. Snart har jag gott om pengar. Kommer komma ihåg dina födelsedagar, men du får skaffa tårtan för jag har tar att baka. Så finns det någon som tycker om mina bilder på Lunarstorm? Surfa in på min bilddagbok; du och jag kan bli ihop! Svar till [redacted]

D

Jag letar efter en långhårig stjärna med gult ben. Tjock om höfterna. Kom och sätt dig i min bil! Du fester med en stjärna, vi lyfter och åker till mars! Svar till [redacted]

Svar fråga 10:

- A _____
- B _____
- C _____
- D _____

Fråga 11

Jubileumsåret

Kungen firade 50 år på tronen och svärsonen prins Daniel fyllde 50 år exakt samma dag. Det är 500 år sedan Gustaf Vasa valdes till kung. Vilka övriga minnesvärda händelser där en viss tid nu förflutit, har kunnat firas just det innevarande kalenderåret?

A En av Europas huvudstäder firar att det var 150 år sedan grundandet, då tre äldre städer förenades till en enda stad. Vilken är huvudstaden?

B I slutet av november är det 190 år sedan Skansens grundare föddes. Vilken annan allmänt tillgänglig samling av föremål som belyser kulturhistoria, är han också grundläggare till?

C I september för 200 år sedan började en uppståndna ängel att besöka en ung framtida predikant, för att visa upp de guldplåtar vars texter anses vara källmaterialet för den heliga skrift som sedermera guidar predikantens kyrka. Vad heter ängeln som numera har en framträdande roll i kyrkans arkitektur och konst?

Svar fråga 11:

A _____

B _____

C _____

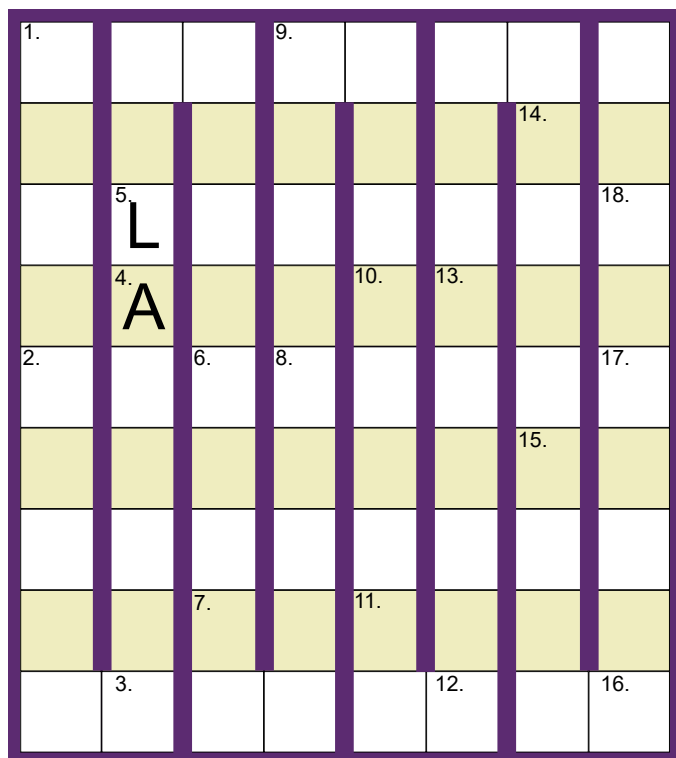
Fråga 12

Ormen

Så här löser du ormen:

Använd ledtrådarna för att hitta vilka ord vi söker. Varje nytt ord ska börja i det föregående ordets sista bokstav och alla ord ska sedan följa de grövre linjerna upp och ner. Vi har redan skrivit in ett ord så att du ska få lite hjälp på vägen.

De färgade rutorna utgör lösningen, som är ett slags möte någonstans på jorden.

Ledtrådar:

1. Har inte kalvat
2. Blå kristall
3. Guldpengarna
4. Åträd = AL
5. Doktrin
6. Strömning för vissa

7. Tarvlig
8. Kvällssignal
9. Är både SMHI och tarmen
10. Näsvis
11. Spelning
12. Bergart
13. Bröd utan socker

14. Kärlek
15. Han är från Tallin
16. Minsta republiken
17. Högskolemyndighet
18. Italiensk teve

Pumpenfrågor att skicka in svar på:

A Vilket möte är lösningen till "Ormen"?

B I vilken stad sker detta möte?

C Vad finns vid detta möte?

Svar fråga 12:

A _____

B _____

C _____

Fråga 13

Slukhålet Borås?

Borås framställs som helvetet på jorden på Tiktok, genom dystopiska bilder på djupa slukhål och kyrkor som brinner. Vi hoppas med denna fråga att kunna belysa att så inte är fallet. Vad händer egentligen i Borås?

A Vilken utdöd djurgrupp kan du uppleva i naturlig storlek på Borås Djurpark?

B Man kan undra vad det är i vattnet i Borås som gör att det fostras så många Melodifestivalsstjärnor där. Christer Björkman, Magnus Carlsson och Shirley Clamp är några exempel. Vad heter de två systrarna från Borås som båda själva har både tävlat i Melodifestivalen och även har syns på olika sätt i Eurovision Song Contest?

C I Borås finns mycket att uppleva för dig som älskar konst. Borås beskrivs ofta som skulpturstaden med sin makalösa stadskärna fylld av ett hundratal skulpturer, installationer och gigantiska muralmålningar. Vem har gjort kaninstatyn i Stadsparken?

D Vilken skådespelare, revyartist och sångare som skulle ha varit programledare för Melodifestivalen 1997, var uppvuxen utanför Borås?

Svar fråga 13:

A _____

B _____

C _____

D _____

Fråga 14

Ändligt och andligt liv

Du har kanske suttit i biomörkret under en spännande film som berört dig på sådant plan att du kollar dig över axeln några gånger extra på din väg hem. Oftast har du väl själv inget att oroa dig för egentligen, men den här frågan handlar om tre fall då banemännen slagit till då offret just deltagit i kulturella aktiviteter.

A I sången "En ynkelig wisa om hur Hans Majestät Abraham Lincoln blef skjuten ihjäl i Norra Amerika utaf en nedrig slafpatron" så beskrivs det hur den amerikanske presidenten "gick ut för att se kommedianerna". Vilken föreställning var det som president Abraham Lincoln såg på Fordsteatern den 14 april 1865?

B De flesta svenskar som var födda eller levde i Sverige den 28 februari 1986 minns exakt var de befann sig när de fick beskedet om att statsminister Olof Palme hade mördats på öppen gata. Mordet skedde som bekant på väg från biografen Grand vid Sveavägen i Stockholm, men vilken film hade makarna Palme sett straxt före mordet?

C Sveriges kung Sverker den äldre mördades av sin tjänare på väg till Julottan i Västra Tollstads kyrka vid Omberg år 1156. Ett mord som möjligtvis var anstiftat av en dansk prins och tronpretendent. Hans efterträdare på den svenska tronen blev också mördad av samma tronpretendent i samband med en annan stor och viktig kyrklig högtidsstund några år senare. Vilken var den kyrkliga helgdagen?

Svar fråga 14:

A _____

B _____

C _____

Fråga 15

 MJÖLBY

Alla vägar bär till Mjölby

För 150 år sedan stod järnvägen färdig genom Mjölby, vilket ledde till ortens stora expansion. Och 150-årsfirandet har firats med att inviga ett nytt spår med tågplattform på järnvägsstationen. Dessutom passerar både E4 och riksväg 50 genom orten. Visst har du väl snurrat runt Potatisrondellen eller väntat på tåg eller ersättningsbuss här?

A Sommaren 1981 fyllde en svensk popgrupp folkparkerna i Sverige. Regissören Lasse Hallström och hans filmteam följde med och förevisade spelningen i Mjölby. Resultatet blev konsertdokumentären *Parkliv* och filmen varvar intervjuer, bakstagematerial med hitlåt efter hitlåt. Vilken var den då unga popgruppen?

B Vilken numera pensionerad programledare i Sveriges Radio P4, med uppväxt i Mjölby, var den förste att leda radioprogrammet "Karlavagnen" och är den som programlett "Ring så spelar vi" under allra längst tid?

C Vad hette de två tidigare eleverna från Mjölby Gymnasium, som medverkade i sändningen då författaren Sven Stolpe kidnappades till SVT-programmet "Här är ditt liv"?

Svar fråga 15:

A _____

B _____

C _____

Fråga 16

Är du smartare än en niondeklassare?

De nationella proven är ett stöd för att likvärdigt och rättvist göra bedömningar och sätta betyg på en elevs kunskaper. I grundskolan genomförs nationella prov i årskurs 3, 6 och 9. Den här frågan är inspirerad av grundskolans läroplan, kursplaner och betygskriterier i slutet av årskurs 9.

A Fyll i textluckan:

Inom Islam ses Jesus som

B Fyll i textluckorna:

Vi har ... grundlagar som skyddar vår demokrati

Vår ... är vår statschef, men han har enbart representativa funktioner

I Sverige har vi riksdagsval vart ... år

Det är ... som stiftar lagar och fattar beslut om statsbudgeten

C Ange en formel för sambandet mellan x och y .

x	y
5	13
7	19
9	25

D Arean på ett hjärta är 150 cm^2 . Hjärtat ska ritas på en bild i längdskala 1:5. Bestäm det avbildade hjärtats area.

Hjärtat är inte ritat enligt skala

Svar fråga 16:

A _____

B _____

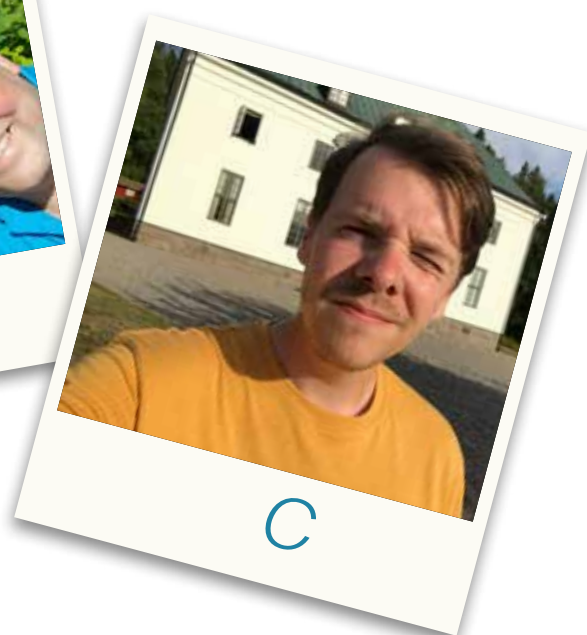
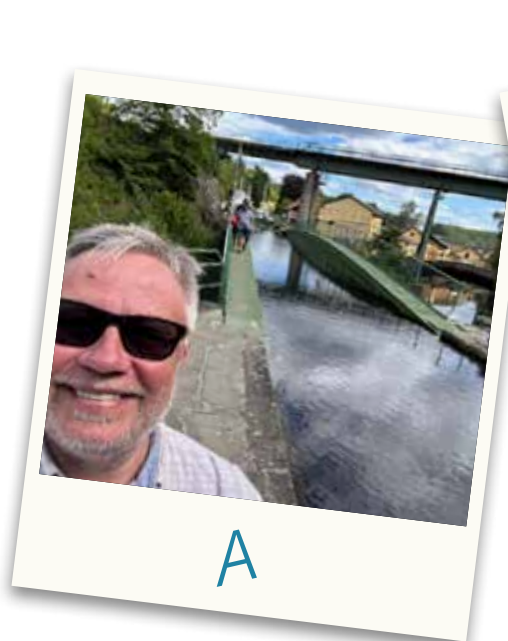
C _____

D _____

Fråga 17

”Nu måste ni hitta mig snart, jag är en nyckelkompetens på företaget!”

Referensen är till ett telefonibolags gamla reklam där karaktären Gunnar Svensson ringer Räddningstjänsten för att han har gått vilse i skogen. Personerna nedan är inte vilse men är personal och förtroendevalda som har tagit selfies på olika platser i Sverige. Frågan är; på vilka platser befinner de sig på bilderna?

Svar fråga 17:

A _____

B _____

C _____

Fråga 18

Offentlig konst

Var i hela Norden finns dessa exempel på offentlig konst utomhus?

Svar fråga 18:

A _____

B _____

C _____

D _____

Fråga 19

Subkulturer

Subkulturer är grupper med avvikande kulturell yttring som öppet eller dolt är avskilda från kulturella normer och värderingar som råder i det omkringliggande samhället. Vissa subkulturers uttryck befinner sig på gränsen till det av samhället tillåtna.

A Vad kallas den färgglada subkulturen för gullighet i Japan, som spritt sig över världen under de senaste åren?

B Vilken var den skämtbenämning som användes om tillgjorda unga sprättar och klädsnobbar som bar pincené och dunderkäpp i Stockholm under 1890-talet?

C Vad kallades modeflugan för unga killar runt år 2009 som innebar brunkräm, foundation, idomin på läpparna och hårsnoddar som klämde åt runt varje byxben?

Svar fråga 19:

A _____

B _____

C _____

